

Objectiu:

- Reflexionar sobre les dinàmiques de diferenciació i de competició entre grups

Participants:

Un número indiferent de persones a partir de 10 anys

Material:

Espai ampli per la realització de la dinàmica

Temps:

4 sessions de classe

Desenvolupament de l'activitat:

Es divideix l'alumnat en dos grups: l'un representa el gol nord i l'altre el gol sud de l'afició d'un camp de futbol. Es diu als grups que han d'anar saludant alternativament a l'altre: "Hola, gol nord!" - "Hola, gol sud!", de manera que amb el seu to de veu i la seva entonació responguin al to de veu i l'entonació de l'altre grup, i que al final de l'exercici es valorarà el "millor" to. L'activitat es pot ampliar analitzant el text *Maras*, contestant a les preguntes i omplint la tabla.

Avaluació:

Demanar a l'alumnat que identifiqui quines actituds han sorgit de creació o identificació en el grup per permetre reflexionar sobre les dinàmiques de grup i de com la identificació amb el propi grup fomenta la diferenciació mútua respecte a l'altre grup.
Analitzar actituds de violència dins i fora del seu equip.

Orientacions:

Encara que es corre el risc de caure en la monotonia, el joc ha de durar com a mínim cinc minuts per permetre que es creïn dinàmiques de grup. Si es preveu que el soroll pot molestar a les classes contigües, l'activitat pot realitzar-se en el gimnàs de l'escola.

Tot i així, la intenció no és necessàriament que sorgeixin dinàmiques de competició (encara que és molt probable que en sorgeixin, especialment si s'ambienta l'activitat en un camp de futbol), sinó veure com repercutim en l'actitud dels altres. És tant important constatar que la competitivitat genera agressivitat com que amb benevolència es rep suavitat a canvi.

El context de l'activitat –un camp de futbol– pot servir d'excusa per comentar entre tots/es la relació entre l'esport i la violència, i entre els jocs competitius i els cooperatius. Per últim, i per connectar amb la realitat de les armes en contextos urbans, es pot explicar que aquestes dinàmiques de diferenciació entre grups han reforçat la problemàtica de les maras M-18 y M-S en Los Angeles y, posteriorment, en tot Centre Amèrica. Per això, es proposa treballar el següent text, així com contestar les preguntes.

Maras

M-18 y M-S. A partir dels anys 60 s'organitzen a Los Ángeles (EE.UU.) bandes urbanes armades, les maras, formats per joves— molts d'ells immigrants centre americans— al carrer per la falta de possibilitats de treball. La Mara 18 rep el nom del carrer de Los Ángeles on té la seva base. Més endavant es forma la Mara Salvatrucha, que agafa el sobrenom que reben les persones procedents de El Salvador. Les maras es dediquen essencialment al tràfic de drogues i de cotxes robats, i als atracaments a comerços. Per lluitar contra aquestes activitats, a partir dels anys 90 la policia de Los Ángeles adopta una política d'expulsions que contribueix a exportar aquesta problemàtica. Avui en dia les maras M-18 y M-S es poden trobar als Estats Units, Canadà, Mèxic y tota Centre Amèrica.

Pertànyer a una mara té tot un significat pels seus integrants: "La 18 és la meva família. Aquest tatuatge em lliga a ella per tota vida", diu Bad Boy, de la M-18. Els integrants de las maras es diferencien per símbols que identifiquen al seu grup: los integrants de la M-S s'identifiquen con el número 13, con la paraula sureño i sovint es tatuen una "M", "M-S" amb "orgull salvadorenc", mentre que els integrants de la M-18 se tatuen els números "666" (que sumen 18) o "XVIII". Existeix una gran rivalitat entre elles: els integrants de la M-18 se refereixen als de la M-S com "les Merdes Seques" i de 2.000 homicidis anuals en El Salvador, el 40% s'atribuïen a enfrontaments entre integrants de las maras. Tot i així, el seu antagonisme es com a mínim qüestionable: no només és difícil diferenciar-los en aparença (sovint vesteixen texans molt amples i gorres de beisbol), sinó que no hi ha una causa real d'enfrontament més enllà de la competició entre dues bandes: segons un sociòleg salvadorenc, "la violència de les maras està essencialment orientada a la destrucció de qui consideren els seus enemics: joves de condicions econòmiques i socials molt similars que únicament es diferencien per la pertinença al grup contrari".

Font: Elaboració de la *Escola de Cultura de Pau* a partir d'un article de *Le Monde Diplomatique*, març 2004, pp. 18-19.

En què s'assemblen els integrants de la M-18 y la M-S? Quins signes d'identificació utilitzen per diferenciar-se de l'altra mara? Com es refereixen a l'altra banda?

Nom dels grups		
En què s'assemblen els integrants dels dos grups?		
Quins signes d'identificació utilitzen per a diferenciar-se de l'altre?		
Com es refereixen a l'altre grup?		